

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
FINANSINIO AUDITO 7-ASIS DEPARTAMENTAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUKURTOS BENDRIJOS
INICIATYVOS EQUAL PAŽEIDIMŲ ADMINISTRAVIMO
SISTEMOS VERTINIMO
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA**

2006 m. vasario 28 d. Nr. 1070-9-4

Vilnius
2006

Turinys

1. SANTRAUKA	3
2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODAI.....	4
3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS	5
3.1. <i>EUROPOS SAJUNGOS REGLAMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU PAŽEIDIMŲ NUSTATYMU BEI PRANEŠIMŲ APIE JUOS, TAIKYMAS.....</i>	5
3.1.1. <i>Įvadas.....</i>	5
3.1.2. <i>Išvada.....</i>	5
3.1.3. <i>Pastebėjimai.....</i>	5
3.1.4. <i>Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai</i>	7
3.2. <i>PAŽEIDIMŲ REGISTRAVIMAS.....</i>	7
3.2.1. <i>Įvadas.....</i>	7
3.2.2. <i>Išvada.....</i>	8
3.2.3. <i>Pastebėjimai.....</i>	8
3.2.4. <i>Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai</i>	8
3.3. <i>PAŽEIDIMŲ ANALIZĖ IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS.....</i>	8
3.3.1. <i>Įvadas.....</i>	8
3.3.2. <i>Išvada.....</i>	8
3.3.3. <i>Pastebėjimai.....</i>	8
3.3.4. <i>Rekomendacija Vadovaujančiai institucijai</i>	9
3.4. <i>INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS PATEIKIMAS EUROPOS KOVOS SU SUKČIAVIMU TARNYBAI OLAF.....</i>	9
3.4.1. <i>Įvadas.....</i>	9
3.4.2. <i>Išvada.....</i>	9
3.4.3. <i>Pastebėjimai.....</i>	9
3.4.4. <i>Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai</i>	10
1 PRIEDAS VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI	11
2 PRIEDAS REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	12

1. SANTRAUKA

Bendrijų iniciatyvos EQUAL įgyvendinimui Lietuvoje 2004-2006 m. programavimo laikotarpiui yra numatytas 54 600 tūkst. litų biudžetas, kurį sudaro 13 640 tūkst. litų Lietuvos valstybės biudžeto lėšos ir 40 940 tūkst. litų sudaro Europos socialinio fondo (ESF) skirtos lėšos.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis¹ nuo EQUAL Bendrojo programavimo dokumento įgyvendinimo pradžios iki 2005-12-31 jau trims EQUAL programos temoms ir techninei pagalbai išmokėta ir pripažinta deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis 3 175 520 litų, iš kurių 2 318 501 litų – ES lėšos (5,6 proc. visų šiuo programavimo periodu BPD skirtų ES lėšų).

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei yra pavesta baigus teikti paramą parengti baigiamąją deklaraciją pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies f punktą. Vykdydama šį pavedimą bei Europos Sąjungos finansinės paramos valstybinio finansinio audito programą, Valstybės kontrolė atliko auditą, kurio tikslas buvo įvertinti, ar Lietuvos Respublikoje sukurta Europos Bendrijos iniciatyvos EQUAL pažeidimų administravimo sistema gali užtikrinti Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugą.

Auditas apėmė 2004-2006 m. EB iniciatyvos EQUAL BPD patvirtintas prioritetas temas. Šio audito subjektai buvo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (Vadovaujanti institucija) ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (institucija, atsakinga už bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)).

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

Audito metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje sukurta Europos Bendrijos iniciatyvos EQUAL pažeidimų administravimo sistema iš esmės atitinka jai keliamus reikalavimus. Dėl pastebėjimų, kurie gali turėti įtakos užtikrinant Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugą, pateiktos rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai.

Rekomenduota nacionaliniuose teisės aktuose detalizuoti kai kurias reglamentų nuostatas, kai kurių sąvokų apibrėžimus, inicijuoti teisės aktų pakeitimus, nustatant informacijos apie pažeidimus pateikimo tvarką (būdus ir terminus, institucijas), taip pat parengti ir patvirtinti vidaus procedūrų vadovą, inicijuoti Valdymo ir kontrolės sistemos pakeitimus.

Be to, rekomenduota nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad pažeidimų administravimo priemonės būtų rengiamos ir tvirtinamos laiku.

Vadovaujančiai institucijai taip pat rekomenduota apsispręsti dėl informacijos apie pažeidimus teikimo Europos Komisijai funkcijos priskyrimo, patvirtinti pranešimų apie pažeidimus teikimo kitoms institucijoms tvarką.

Geresniam sistemos duomenų valdymui pasiūlyta baigti kurti EQUAL informacinę sistemą, ypatingą dėmesį skiriant pažeidimų administravimo sričiai, reglamentuoti informacijos apie pažeidimus perdavimo (OLAF) būdą, nustatyti vidaus kontrolės procedūras užtikrinančias Europos sąjungos teisės aktų vykdymą.

¹ Statistiniai duomenys apie paraiškos, kurioms paskirta parama. www.socmin.lt (Žr. 2006-01-10).

2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODAI

Struktūrinių fondų programos baigiamojo audito tikslas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies f punktą ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 16 straipsnį yra pareikšti nuomonę apie galutinės išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos Bendrijos pagalbos likučiu gauti teisingumą.

Lietuvos Respublikos Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 Valstybės kontrolei pavesta atlikti auditus bei pateikti atitinkamoms institucijoms Europos Sąjungos struktūrinių fondų programų auditų ataskaitas ir išvadas.

Valstybės kontrolė, vykdydama aukščiau minėtą Seimo nutarimą, Finansinio audito 7-ojo departamento direktoriaus 2005-09-21 pavedimu Nr. 1070-9 suformavo valstybinių auditorių ir specialistų grupę, kuriai buvo pavesta įvertinti, ar Lietuvos Respublikoje sukurta EB iniciatyvos EQUAL pažeidimų administravimo sistema gali užtikrinti ES finansinių interesų apsaugą. Vykdamas EQUAL strategiją tai yra antras sisteminis auditas.

Bendrajam audito tikslui pasiekti buvo nustatytos šios sritys:

- Europos Sąjungos reglamentų, susijusių su pažeidimų nustatymu bei pranešimų apie juos, taikymas;
- Pažeidimų registravimas;
- Pažeidimų analizė ir sprendimų priėmimas;
- Informacijos apie pažeidimus pateikimas Europos kovos su sukčiavimu tarnybai OLAF.

Auditas apėmė EB iniciatyvos EQUAL 2004-2006 m. Bendrajame programavimo dokumente patvirtintas prioritetines temas.

Šio audito subjektai:

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (atliekanti EB iniciatyvos EQUAL Vadovaujančios institucijos funkciją);
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (LRV nutarimu² paskirta institucija, atsakinga už bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)).

Audito metu vertinta, ar Europos Sąjungos reglamentai, susiję su pažeidimų nustatymu bei pranešimu apie juos, audito subjektuose įgyvendinami tinkamai.

Auditas buvo atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

² Dėl institucijos, atsakingos už bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), paskyrimo, LRV 2002-05-24 nutarimas Nr. 747.

3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS

3.1. Europos Sąjungos reglamentų, susijusių su pažeidimų nustatymu bei pranešimų apie juos, taikymas

3.1.1. Įvadas

Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalis nurodo, kad valstybės narės prisiima atsakomybę už finansinės pagalbos kontrolę ir viena iš priemonių tam yra kelio pažeidimams užkirtimas, jų nustatymas ir taisymas, pagal taisykles pranešimas apie juos Komisijai ir nuolatinis Komisijos informavimas apie administracinių ir teisminių procedūrų eigą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintoje administravimo schemoje³ įvardytos institucijos, atsakingos už EB iniciatyvos EQUAL lėšų, skirtų 2004-2006 m. Bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, administravimą. Pagal minėtą įsakymą Vadovaujanti institucija rengia ir tvirtina atitinkamus teisės aktus bei duoda privalomus vykdyti nurodymus, teikia paaiškinimus.

3.1.2 Išvada

Vadovaujančios institucijos rengiami, tvirtinami, su pažeidimų administravimu susiję teisės aktai, teikiami paaiškinimai yra nepakankami, kad Komisijos reglamentai būtų vienodai ir aiškiai suprantami bei taikomi.

3.1.3. Pastebėjimai

1. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94⁴ 12 straipsnis nurodo, kad „jeigu neatitikimai yra susiję su Bendrijos biudžeto sumomis, kurios yra mažesnės nei 4000 eurų, valstybės narės nesiunčia Europos Komisijai informacijos, numatytos šio reglamento 3 ir 5 straipsniuose, nebent ši aiškiai to paprašo...“. Ši reglamento nuostata nėra detalizuota nacionaliniuose teisės aktuose.
2. Administravimo schemos II dalyje³ nėra reglamentuotos pažeidimų nustatymo, registravimo, tikrinimo ir informacijos apie pažeidimus teikimo funkcijos.
3. Priežiūros taisyklėse⁵ nenustatytas terminas per kurį apie pažeidimus turi būti informuota Vadovaujanti institucija ir vadovaujantis partneris bei pranešimo apie pažeidimus forma.
4. Priežiūros taisyklių 70 punkte reglamentuota, kad „nustačiusi sistemiskai pasikartojančius pažeidimus administruojant <...> lėšas, Vadovaujanti institucija turi teisę, pasitarusi su Mokėjimo institucija, sustabdyti paramos teikimą“. Priežiūros taisyklėse nedetalizuota „sistemiskai pasikartojančio pažeidimo“ sąvoka.

³ Europos Bendrijos iniciatyvos EQUAL administravimo Lietuvoje schema patvirtinta Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003-09-02 įsakymu Nr. A1-144 (Administravimo schema).

⁴ Iš dalies pakeistas Europos Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2035/2005, kuris taikomas nuo 2006-01-01.

⁵ Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių pakeitimas, patvirtintos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005-04-18 įsakymu Nr. A1-104 (Priežiūros taisyklės).

5. Komisijos reglamento Nr. (EB) Nr.1681/94 3 straipsnis reikalauja, kad apie pažeidimus būtų pranešta Europos Komisijai. Minėta reglamento nuostata nėra detalizuota nacionaliniuose teisinės aktuose, t.y. nėra nustatyta, kas, kada ir kokia forma informaciją apie pažeidimus turi pranešti Europos Komisijai.
6. Priežiūros taisyklių 17, 62, 63 punktuose reglamentuota, kad apie nustatytus pažeidimus Vadovaujančią instituciją turi informuoti Įgyvendinančioji institucija. Minėtose taisyklėse nėra nustatyta, kokia forma ir kokiais terminais Mokėjimo institucija apie nustatytus pažeidimus turi informuoti Vadovaujančiąją ir Įgyvendinančiąją institucijas. Todėl egzistuoja rizika, kad Vadovaujanti institucija gali neužtikrinti teisingo Bendrijos lėšų naudojimo (Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/99 38 str. 1 dalies a punktas) dėl Mokėjimo institucijai nenustatytos prievolės pateikti informaciją apie pažeidimus.
7. Dėl aiškiai nenustatytos Įgyvendinančiosios bei Mokėjimo institucijos informacijos apie pažeidimus pateikimo Vadovaujančiajai institucijai tvarkos (formos, būdų, terminų) egzistuoja ne visos ar nepakankamai tikslios informacijos apie pažeidimus pateikimo Europos Komisijai rizika.
8. Vadovaujančioje institucijoje nėra parengto vidaus procedūrų vadovo, kuriame būtų aprašytos pažeidimų administravimo procedūros, įskaitant veiksmus tarp administravimo procese dalyvaujančių institucijų.
9. EB iniciatyvos EQUAL valdymo ir kontrolės sistemos aprašymas, kuris pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies a ir b punktus teikiamas Europos Komisijai, rengiamas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, todėl nuostatos, išdėstytos valdymo ir kontrolės sistemos aprašyme, turi atitikti nacionalinių teisės aktų nuostatas:
 - 9.1. minėtos sistemos aprašymo 2.8.1 punkto nuostata, kad „kiekviena institucija, aptikusi pažeidimą, privalo imtis ištaisymo veiksmų ir informuoti aukštesnio lygio instituciją, nepilnai atitinka nacionalinių teisės aktų, t.y. Administravimo schemas³ ir Priežiūros taisyklių nuostatų, kadangi juose nenustatyta, kad apie pažeidimus turi būti informuojama Mokėjimo institucija. Egzistuoja rizika, kad MI gali neužtikrinti, kad būtų išsiaiškintos visos sumos dėl nustatytų neatitikimų (Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/99 38 str. h punktas);
 - 9.2. minėtos sistemos aprašymo 2.8.2 punkto nuostata nėra pakankamai tiksli, kadangi pagal LRV 2001-05-31 nutarimą Nr. 649 ES struktūrinių fondų valdyme dalyvaujančios institucijos informaciją apie paramos sąlygų pažeidimą teikia Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos. Tačiau šiuo nutarimu patvirtintų Administravimo taisyklių⁶ 3 punkte nurodyta, kad Taisyklės netaikomos Europos Bendrijų iniciatyvoms (INTERREG III ir EQUAL).
10. Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymu 2005-09-26 Nr. 79-V Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus OLAF Lietuva poskyrio pareigūnai privalo kaupti pranešimus apie pažeidimus, susijusius su Europos Sąjungos finansinės paramos fondais, įskaitant ir EB iniciatyvos EQUAL, tačiau nacionaliniuose teisės aktuose nėra nustatyta, kad EB iniciatyvos EQUAL paramą administruojančios institucijos informaciją apie pažeidimus teiktų FNTT, kuri LRV nutarimu² yra paskirta, atsakinga už bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) institucija.

⁶ Institucijų, atsakingų už Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, skirtų Lietuvos 2004-2006 metų bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, administravimą, atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-31 nutarimu Nr. 649 (Administravimo taisyklės).

3.1.4. Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai

1. Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, kad būtų detalizuotos informacijos teikimo Europos Komisijai reglamento, susijusio su Bendrijos biudžeto sumomis, nuostatos (3.1.3.1).
2. Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, kad būtų reglamentuotos pažeidimų nustatymo, registravimo, tikrinimo ir informacijos apie pažeidimus teikimo funkcijos (3.1.3.2).
3. Nustatyti informacijos apie pažeidimus teikimo Vadovaujančiai institucijai ir vadovaujančiam partneriui formą ir terminus (3.1.3.3).
4. Nacionaliniuose teisės aktuose detalizuoti „sistemiškai pasikartojančio pažeidimo“ sąvoką (3.1.3.4).
5. Detalizuojant informacijos apie pažeidimus teikimo Europos Komisijai reglamento nuostatą, nacionaliniuose teisės aktuose reglamentuoti instituciją, atsakingą už informacijos teikimą Europos Komisijai, nustatyti informacijos teikimo tvarką, formą, terminus bei nustatyti informacijos apie pažeidimus atsakingai institucijai pateikimo tvarką (3.1.3.5, 3.1.3.10).
6. Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, nustatant Mokėjimo institucijai prievolę teikti Vadovaujančiai ir Įgyvendinančiai institucijoms informaciją apie nustatytus pažeidimus (formą, terminus) (3.1.3.6).
7. Nustatyti Įgyvendinančiosios ir Mokėjimo institucijų informacijos apie pažeidimus pateikimo Vadovaujančiajai institucijai formą ir terminus (3.1.3.7).
8. Parengti ir patvirtinti vidaus procedūrų vadovą, įskaitant: pažeidimų administravimo procedūras, veiksmus tarp administravimo procese dalyvaujančių institucijų (3.1.3.8).
9. Inicijuoti Valdymo ir kontrolės sistemos aprašymo, kuris teikiamas Europos Komisijai, pakeitimą taip, kad jis atitiktų nacionalinių teisės aktų nuostatas bei nustatyti informacijos apie pažeidimus pateikimo Mokėjimo institucijai tvarką (3.1.3.9, 3.1.3.10).

3.2. Pažeidimų registravimas

3.2.1. Įvadas

LRV nutarimu patvirtino Abejotinų skolų nurašymo taisyklės⁷. Vykdamt minėtą nutarimą, finansų ministras patvirtino Pažeidimų nustatymo bei šalinimo taisyklės⁸.

⁷ ES finansinės paramos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų bei bendrojo finansavimo lėšų, išmokėtų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiujų programų ir (arba) panaudotų pažeidžiant teisės aktus, gražinimo į Lietuvos Respublikos biudžetą, šių lėšų registravimo, apskaitos, projektų vykdytojų skolų pripažinimo abejotinomis ir abejotinų skolų nurašymo taisyklės, patvirtintos LRV 2005-05-30 nutarimu Nr. 590 (Abejotinų skolų nurašymo taisyklės).

⁸ Europos Sąjungos finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti Europos Sąjungos finansinę paramą nustatymo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2005-10-17 įsakymu Nr. 1K-307 (Pažeidimų nustatymo bei šalinimo taisyklės).

3.2.2. Išvada

Audituojamu laikotarpiu pažeidimų nebuvo užregistruota, tačiau egzistuoja rizika, kad gali būti užregistruoti ne visi pažeidimai.

3.2.3. Pastebėjimai

1. Remiantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos viešai pateikta informacija EQUAL programai Lietuvoje įgyvendinti iš viso skirtas 54 600 tūkst. litų biudžetas, iš kurių 13 640 tūkst. litų yra valstybės biudžeto lėšos, o 40 940 tūkst. litų Europos socialinio fondo (ESF) lėšos. Nuo BPD įgyvendinimo pradžios iki 2005-12-31 jau trims EQUAL programos temoms ir techninei pagalbai išmokėta ir pripažinta deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis 3 175 520 litų, iš kurių 2 318 501 litų – ES lėšos (5,6 proc. visų šiuo programavimo periodu BPD skirtų ES lėšų). Pažeidimų administravimo priemonės iki šių lėšų įsisavinimo nebuvo parengtos, nustatytų ir įtariamų pažeidimų registracijos žurnalo pavyzdinė forma įsigaliojo tik 2005-10-28.
2. Finansų ministras įsakymu, kuris įsigaliojo 2005-10-28, pasiūlė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai per 2 mėnesius nuo minėto įsakymo įsigaliojimo nustatyti pranešimų, nurodytų Pažeidimų nustatymo bei šalinimo taisyklių⁸ 11 ir 16 punktuose, teikimo kitoms institucijoms tvarką. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nėra patvirtinusi pranešimų apie pažeidimus teikimo kitoms institucijoms tvarkos.

3.2.4. Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai

1. Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad pažeidimų administravimo priemonės būtų rengiamos ir tvirtinamos laiku (3.2.3.1, 3.2.3.2).

3.3. Pažeidimų analizė ir sprendimų priėmimas

3.3.1. Įvadas

Komisijos reglamento (EB) Nr.1681/94 12 straipsnio nuostatos reikalauja, kad jeigu pažeidimai yra susiję su Bendrijos biudžeto sumomis, kurios yra mažesnės nei 4000 eurų, valstybės narės nesiunčia Komisijai informacijos, numatytos šio reglamento 3 ir 5 straipsniuose, nebent ši aiškiai to paprašo.

3.3.2. Išvada

Procedūros, leidžiančios nustatyti ir pranešti apie pažeidimus, nėra pakankamos.

3.3.3. Pastebėjimai

1. Vadovaujanti institucija nėra perdavusi informacijos apie EB iniciatyvos EQUAL pažeidimus teikimo Europos Komisijai funkcijos institucijai, kuri Vyriausybės nutarimu² paskirta atsakinga už bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF). Nacionaliniuose teisės aktuose nėra įvardyta institucija, atsakinga už informacijos apie pažeidimus teikimą Europos Komisijai.

2. Vadovaujanti institucija nėra patvirtinusi pranešimų, nurodytų Pažeidimų nustatymo bei šalinimo taisyklių⁸ 11 ir 16 punktuose, teikimo kitoms institucijoms tvarkos, įskaitant pačios Vadovaujančios institucijos atliekamas pažeidimų analizės ir sprendimų priėmimo procedūras.

3.3.4. Rekomendacija Vadovaujančiai institucijai

1. Reglamentuoti instituciją, kuri atliks informacijos apie pažeidimus teikimo Europos Komisijai funkciją (3.3.3.1).
2. Patvirtinti pranešimų apie pažeidimus teikimo kitoms institucijoms tvarką, reglamentuojant joje ir Vadovaujančios institucijos atliekamas analizės, sprendimų priėmimo procedūras (3.3.3.2).

3.4. Informacijos apie pažeidimus pateikimas Europos kovos su sukčiavimu tarnybai OLAF

3.4.1. Įvadas

Komisijos reglamento (EB) Nr.1681/94 3 straipsnio nuostatos reikalauja, kad per du mėnesius nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos valstybės narės praneštų Komisijai apie visus pažeidimus, dėl kurių atliktas parengtinis administracinis ar teisminis tyrimas. Minėto reglamento 5 straipsnio nuostatos reikalauja, kad per du mėnesius nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos valstybės narės, remdamosi bet kuria anksčiau pagal šio reglamento 3 straipsnį parengta ataskaita, informuotų Komisiją apie procedūras, kurios buvo pradėtos dėl visų pirmiau praneštų pažeidimų ir apie visus tų procedūrų sąlygotus pokyčius. Minėto reglamento 6 straipsnio nuostatos reikalauja, kad jeigu ataskaitiniu laikotarpiu nėra pažeidimų, apie kuriuos reikėtų pranešti, valstybės narės praneša apie tai Komisijai per tą patį šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą laiką.

Administravimo schemoje³ įvardytos institucijos, atsakingos už EB iniciatyvos EQUAL lėšų, skirtų 2004-2006 m. Bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, administravimą.

3.4.2. Išvada

Įdiegtos informacijos apie pažeidimus kaupimo ir pranešimo sistemos nėra pakankamos.

3.4.3. Pastebėjimai

1. Nebaigta kurti Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL informacinė sistema, pažeidimų registravimo sritis.
2. Vadovaujanti institucija neturi galimybių tiesiogiai teikti Europos Komisijai (OLAF) informacijos apie pažeidimus AFIS (angl. *Anti Fraud Information System*) sistemos pagalba.
3. Vadovaujanti institucija neužtikrino, kad Europos Komisija būtų informuota apie tai, kad 2004 m. III, IV ketv. bei 2005 m. I-III ketv. nebuvo įregistruota pažeidimų, apie kuriuos reikėtų pranešti Europos Komisijai. Neįvykdytas Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 6 straipsnis.

3.4.4. Rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai

1. Baigti kurti Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL informacinę sistemą, ypatingą dėmesį skiriant pažeidimų administravimo sričiai (3.4.3.1).
2. Reglamentuoti informacijos apie pažeidimus perdavimo (OLAF) būdą (3.4.3.2).
3. Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad būtų laiku ir tinkamai vykdomi Europos Komisijos reglamento reikalavimai (3.4.3.3).

Finansinio audito 7 – ojo departamento direktorius

Tomas Mackevičius

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolita Gnėdikienė

VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

AFIS	-Anti Fraud Information System
BPD	-Bendrasis programavimo dokumentas
EB	-Europos Bendrija
EK	-Europos Komisija
ESF	-Europos socialinis fondas
ES	-Europos Sąjunga
OLAF	-European Anti-Fraud Office
LRV	-Lietuvos Respublikos Vyriausybė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Lentelėje pateiktos rekomendacijos skiriamos Vadovaujančiai institucijai.

Eil. nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
1.	3.1.4.1.	Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, kad būtų detalizuotos informacijos teikimo Europos Komisijai reglamento, susijusio su Bendrijos biudžeto sumomis, nuostatos (3.1.3.1).	2006 kovas	Parengtame priežiūros taisyklių keitimo projekte yra detalizuojamos procedūros, skirtos paramą administruojančioms institucijoms, apimančios pažeidimų nustatymą, registravimą, tikrinimą ir informacijos apie pažeidimus teikimą. Vadovaujančiai institucijai yra numatyta funkcija kaupti informaciją apie visus pažeidimus. Taip pat yra nustatyta, kad į ataskaitas Komisijai yra įtraukiami tik tie pažeidimai, kurie viršija 4000 eurų, kaip tai numatyta 1681/94 reglamento 12 straipsnyje.
2.	3.1.4.2.	Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, kad būtų reglamentuotos pažeidimų nustatymo, registravimo, tikrinimo ir informacijos apie pažeidimus teikimo funkcijos (3.1.3.2).	2006 kovas	Parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, skirtas patvirtinti institucijų atsakingų už Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL administravimą, funkcijų aprašą. Šiame nutarimo projekte yra nustatytos paramą administruojančių institucijų funkcijos bei numatytos pažeidimų nustatymo, registravimo, tikrinimo ir informacijos apie pažeidimus teikimo funkcijos. Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra detalizuojamos procedūros, skirtos paramą administruojančioms institucijoms dėl pažeidimų nustatymo, registravimo, tikrinimo ir informacijos apie pažeidimus teikimo.
3.	3.1.4.3.	Nustatyti informacijos apie pažeidimus teikimo Vadovaujančiai institucijai ir vadovaujančiam partneriui formą ir terminus (3.1.3.3).	2006 kovas	Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra nustatyti pranešimų apie pažeidimus teikimo vadovaujančiai institucijai terminai ir forma bei procedūros kaip apie nustatytus pažeidimus yra informuojamas vadovaujantysis partneris.
4.	3.1.4.4.	Nacionaliniuose teisės aktuose detalizuoti „sistemiškai pasikartojančio pažeidimo“ sąvoką (3.1.3.4).	2006 kovas	Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra nustatyta, kad sistemiskai pasikartojantis pažeidimas atsiranda tuomet, kai yra užfiksuotas vadovaujančiojo partnerio arba paramą administruojančios institucijos pakartotinas veikimas ar neveikimas, dėl kurio gali arba galėjo atsirasti valstybės ir/arba Europos bendrijų biudžeto nuostolių.

5.	3.1.4.5.	Detalizuojant informacijos apie pažeidimus teikimo Europos Komisijai reglamento nuostatą, nacionaliniuose teisės aktuose reglamentuoti instituciją, atsakingą už informacijos teikimą Europos Komisijai bei nustatyti informacijos apie pažeidimus atsakingai institucijai pateikimo tvarką (3.1.3.5, 3.1.3.10).	2006 kovas	Parengtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekte yra numatyta vadovaujančiosios institucijos ataskomybė už informacijos pateikimą Europos Komisijai pagal reglamento 1681/94 3 ir 5 straipsnius. Šiuo nutarimu kitos paramą administruojančios institucijos yra įpareigosotos teikti informaciją susijusią su pažeidimais vadovaujančiai institucijai. Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra detalizuojamos procedūros, nustatančios kokia forma ir kokiais terminais vadovaujančioji institucija teikia pranešimus Europos Komisijai. Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra numatyta, kad įtarus arba nustačius nusikalstamą veiką, paramą administruojančios institucijos nedelsdamos informuoja FNTT.
6.	3.1.4.6.	Inicijuoti nacionalinių teisės aktų pakeitimus, nustatant Mokėjimo institucijai prievolę teikti Vadovaujančiai ir Įgyvendinančiai institucijoms informaciją apie nustatytus pažeidimus (formą, terminus) (3.1.3.6).	2006 kovas	Parengtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekte yra numatoma mokėjimo institucijos atsakomybė už informacijos apie nustatytus ar įtariamus pažeidimus teikimą vadovaujančiai institucijai. Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra detalizuojamos procedūros, nustatančios kokia forma ir kokias terminais mokėjimo institucija teikia informaciją apie pažeidimus ar įtarimus apie pažeidimus vadovaujančiai institucijai.
7.	3.1.4.7.	Nustatyti Įgyvendinančiosios ir Mokėjimo institucijų informacijos apie pažeidimus pateikimo Vadovaujančiai institucijai formą ir terminus (3.1.3.7).	2006 kovas	Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra nustatytos mokėjimo ir įgyvendinančiosios institucijų informacijos apie pažeidimus ar įtarimus apie pažeidimus teikimo vadovaujančiai institucijai forma iš esmės atitinkanti 1681/94 reglamento priede nustatyta pranešimo formą ir terminai.
8.	3.1.4.8.	Parengti ir patvirtinti vidaus procedūrų vadovą, įskaitant: pažeidimų administravimo procedūras, veiksmus tarp administravimo procese dalyvaujančių institucijų (3.1.3.8).	2006 kovas	Veiksmai tarp administruavimo procese dalyvaujančių institucijų yra nustatyti Priežiūros taisyklių keitimo projekte. Šiuo metu rengiamame vidaus procedūrų vadove yra detalizuojamos vadovaujančiosios institucijos funkcijų, susijusių su pažeidimais vidaus procedūros.
9.	3.1.4.9.	Inicijuoti Valdymo ir kontrolės sistemos aprašymo, kuris teikiamas Europos Komisijai, pakeitimą taip, kad jis atitiktų nacionalinių teisės aktų nuostatas bei nustatyti informacijos apie pažeidimus pateikimo Mokėjimo institucijai tvarką (3.1.3.9, 3.1.3.10).	2006 birželis 2006 kovas	Valdymo ir kontrolės sistemų aprašymas bus atnaujintas ir pateiktas Europos Komisijai iki 2006 m. birželio mėn. pabaigos įtraukiant visus teisės aktų pakeitimus. Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra nustatytos paramą administruojančių institucijų informacijos apie pažeidimus ar įtarimus apie pažeidimus teikimo tvarka, terminai ir forma mokėjimo institucijai.

10.	3.2.4.1.	Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad pažeidimų administravimo priemonės būtų rengiamos ir tvirtinamos laiku (3.2.3.1, 3.2.3.2).	2006 kovas	Vadovaujančiosios institucijos procedūrų vadovo projekte yra numatytos atsakomybės ir kontrolės priemonės, skirtos užtikrinti, kad pažeidimų administravimo priemonės ir pranešimų apie pažeidimus teikimo kitoms institucijoms tvarka bei jų kontrolė būtų įgyvendinamos laiku.
11.	3.3.4.1.	Reglamentuoti instituciją, kuri atliks informacijos apie pažeidimus teikimo Europos Komisijai funkciją (3.3.3.1).	2006 kovas	Parengtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekte yra numatoma vadovaujančiosios institucijos atsakomybė už informacijos pateikimą Europos Komisijai pagal 1681/94 reglamento 3 ir 5 straipsnius.
12.	3.3.4.2.	Patvirtinti pranešimų apie pažeidimus teikimo kitoms institucijoms tvarką, reglamentuojant joje ir Vadovaujančiosios institucijos atliekamas analizės, sprendimų priėmimo procedūras (3.3.3.2).	2006 kovas	Priežiūros taisyklių keitimo projekte yra nustatytos paramą administruojančių institucijų informacijos apie pažeidimus ar įtarimus apie pažeidimus teikimo tvarka, terminai ir forma, bei vadovaujančiosios institucijos atliekamas analizės ir sprendimų priėmimo procedūras. Taip pat, vadovaujančiosios institucijos vidaus procedūrų vadovo projekte yra detalizuojamos vidinės procedūros skirtos pažeidimams administruoti.
13.	3.4.4.1.	Baigti kurti Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL informacinę sistemą, ypatingą dėmesį skiriant pažeidimų administravimo sričiai (3.4.3.1).	2006 liepa	Vadovaujantis pasirašyta sutartimi su paslaugų tiekėju, Europos Bendrijų iniciatyvos EQUAL informacinė sistema bus baigta kurti 2006 m. liepos mėn. Šioje sistemoje atsispindės pažeidimų administravimas.
14.	3.4.4.2.	Reglamentuoti informacijos apie pažeidimus perdavimo (OLAF) būdą (3.4.3.2).	2006 kovas	Vadovaujančiosios institucija artimiausiu laiku kreipsis į FNTT siekiant spręsti informacijos apie pažeidimus Europos Komisijai tiesioginio teikimo ir priėjimo prie AFIS sistemos klausimus.
15.	3.4.4.3.	Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad būtų laiku ir tinkamai vykdomi Europos Komisijos reglamento reikalavimai (3.4.3.3).	2006 kovas	Vadovaujančiosios institucijos vidaus procedūrų vadovo projekte yra aprašyta detali procedūra bei numatyta atsakomybė už informacijos teikimą Europos Komisijai.